

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 331

София, 26.10.2023 година

Днес, 26.10.2023 г. от 10:02 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов и Благой Голубарев, и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Ел. Маринова - директор на дирекция „Правна“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ в КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД, за присъствено участие в откритото заседание.

„Булгаргаз“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-34/20.10.2023 г.

Заявили участие в откритото заседание са:

- г-н Веселин Синабов – директор на дирекция „Търговия с природен газ“ - „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Людмила Витанова – ръководител на отдел „Цени, пазарни анализи и ценообразуване“ в „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Мария Захаријева – директор на дирекция „Връзки с обществеността“ - „Булгаргаз“ ЕАД.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-Дк-1241 от 17.10.2023 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-34#1 от 11.10.2023 г. за утвърждаване на цена за месец ноември 2023 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Хриси Йорданова, Михаела Андреева, Александра Димитрова, Любослава Джоргова и Рада Башлиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от Протокол № 326/20.10.2023 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Обръщам се към представителите на „Булгаргаз“ ЕАД. Уважаеми колеги, моля, представете устно становището, което дружеството е изготвило по отношение на доклада, изработен от работната група на Комисията, свързан с Вашето заявление от 11.10.2023 г. за цени на природния газ през м. ноември. Слушаме Ви, г-н Синабов.

Веселин Синабов – директор на дирекция „Търговия с природен газ“ - „Булгаргаз“ ЕАД:

Здравейте. Благодаря, г-н Председател. Запознахме се с доклада на работната група. Нямаме забележки, но както Ви уведомихме вчера с писмо, настъпиха много обстоятелства, а именно, че доставеният през м. октомври втечен природен газ в терминал в Турция беше в рамките на долната граница на предвидените количества за доставка. Част от тези количества бяха предвидени за ноември. В тази връзка те намаляват и съответно ще трябва да бъдат заменени с цел удовлетворяване заявките на клиентите. Ще осигурим количествата посредством количества, осигурени по договорите ни за доставка за 2023 г. Друго обстоятелство е, че с настъпването на зимния сезон ценообразуващият индекс TTF се повиши, като към момента е около 92 лв., а сделките, на които се сключват договори за доставки през ноември, т.е. TTF Day Ahead е около 100 лв. В тази връзка, въпреки горните обстоятелства, регулираната цена към днешна дата ще бъде по-ниска от тези нива на европейските газови пазари.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря. Ще бъде по-ниска от цената на европейските пазари, но ще бъде значително по-висока от цената, която беше определена за м. октомври.

Аз се обръщам към моите колеги, имате ли, колеги... Ето, заповядайте, г-н Йорданов, слушаме Ви.

Ал. Йорданов - член на Комисията:

Благодаря, г-н Председател. Само един коментар по темата. Той от части беше засегнат от представителите на „Булгаргаз“ ЕАД. Никой не обича увеличението на цените. Повярвайте и Комисията за енергийно и водно регулиране не обича увеличението в цените, но няма как да игнорираме нито сезонния фактор, който влияе независимо от извънредните обстоятелства, нито има как да повлияем на извънредните обстоятелства, които влияят върху ценовите равнища. За пример само ще дам военни конфликти в региони, износители на природен газ. Нормално е пазарът да реагира по този начин. И въпреки всичко, наистина е за отбелязване, че цената на обществения доставчик е конкурентна спрямо референтните пазари и чувствително по-ниска за българския пазар, отколкото за референтните пазари. В този смисъл добро стечение на обстоятелствата и усилията на обществения доставчик е да бъдат похвалени, за да се държи цената за българския пазар на това конкурентно равнище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Йорданов. Да кажа и аз няколко думи. Да, действително първо ще отбележа, че във вчерашния ден ние получихме Вашето писмо, в което ни съобщавате, че за съжаление количествата, които ще бъдат доставени през ноември от един от

доставчиците, който беше предложил много атрактивна цена, от което са възползвахме през м. октомври, ще бъдат по-малки, защото доставчикът ще достави количествата на долна граница на договора, който е сключен с него. Очевидно те трябва да бъдат заместени с доставки от друг алтернативен доставчик на по-висока цена. Това е първото обстоятелство, което непосредствено произтича от тази конкретна ситуация и което води до повишаване на цената на природния газ.

Второто обстоятелство, което каза и г-н Йорданов, е това, че България не е производител на природен газ или се намира в ситуация, сходна на по-голямата част на европейските страни, които разчитат на внос на природен газ, а всички доставчици, с изключение на Азербайджан, цената на доставките се реферира към цената на TTF FM. Аз следя дневния индекс и днес той е 51 евро/MWh. В рамките на по-малко от два месеца, от 01 септември до днешна дата - 26 октомври, цената на дневната база на TTF, а те са свързани с TTF FM, се повиши с около 45%. Тя беше около 30 евро/MWh към 01 септември, днес е 51 евро/MWh. Това е вторият фактор.

Третият, който обяснява това повишение, е наистина настъпването постепенно на есенно-зимния период, когато винаги потреблението на природния газ се увеличава не само в България, но и в целия Европейски съюз, и уви продължаващите външни конфликти – инвазията на Русия в Украйна и възникващият тежък конфликт в Близкия Изток. И в двата случая това засяга производители и доставчици на природен газ и това дестабилизира пазара и води до тези сериозни увеличения. За наша радост все пак ние имаме един доставчик, който не е свързан с цената на TTF. Това са доставките, които идват от Азербайджан. Тяхната роля, пак ще кажа, за съжаление постепенно ще намалее в тези месеци поради увеличаване на количествата, които България ще доставя. И Вие знаете, когато има една постоянна величина, при увеличаващото се общо количество влиянието постепенно намалява. Казвам всичко това, защото считам, че българските потребители както бизнес, така и битовите потребители, трябва да бъдат предизвестени, че по всяка вероятност повишението на цената на природния газ за м. ноември ще бъде в проценти по-високо от това, което беше заявено на 11.10.2023 г. от обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД, и това са вследствие обстоятелствата, които показват, че нито Комисията за енергийно и водно регулиране, нито България като държава могат да повлияят на тези процеси, които протичат в света и са извън нашата сфера за влияние. Все пак искам това да отбележа, че количеството природен газ, което получаваме от Азербайджан, продължава твърдо да поддържа цената на природния газ за българските битови и бизнес потребители съществено по-ниска, отколкото е цената в другите европейски страни, където доставките се извършват реферирани единствено към индекса TTF. Ние имаме възможност чрез доставките от Азербайджан да намалим този невероятен голям скок, който се получи на индекса TTF, почти 50%.

Колеги, имате ли от работната група да ми съобщите дали нови факти и обстоятелства към днешния ден трябва да бъдат отразени или така, както постъпваме обичайно, очакваме на 01 ноември да бъдат дадени актуализирани данни от обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД, които ние в рамките на деня да отразим и съответно да вземем решение за цената на природния газ за м. ноември? Слушаме Ви, г-н Димитров.

М. Димитров – директор на дирекция „Природен газ“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми представители на „Булгаргаз“ ЕАД, новите факти и обстоятелства бяха подробно разисквани на днешното заседание. Действително вчера беше получено писмо в Комисията от „Булгаргаз“ ЕАД, с което ни информират за промяна на количествата при един от доставчиците. Количествата са по-малко спрямо тези, които са предвидени по заявлението, и тази разлика се допълва с други количества. Това, разбира се, ще окаже

влияние и на предложената от дружеството цена за утвърждаване за м. ноември. Другият фактор също беше споменат – промяната на цената на Холандската газова борса TTF.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Да, благодаря Ви, г-н Димитров. Ще отбележа и още нещо, че в крайна сметка цената, която ние ще определим за м. ноември, ще бъде значително по-ниска от тази, която беше през м. ноември миналата година, и това се дължи благодарение на политиката, която „Булгаргаз“ ЕАД проведе при търговете, чрез които се осигуриха доставки на все пак приемливи цени.

Преди да закрия заседанието, така както го изисква протоколът, насрочвам закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, на което Комисията ще се произнесе с решение по заявлението на „Булгаргаз“ ЕАД за утвърждаване на цени за месец ноември 2023 г., по които общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, за 01.11.2023 г. от 15:00 часа.

Вие знаете, че с нарочно писмо до „Булгаргаз“ ЕАД, подписано от мен, сме изискали сутринта до 9:00 ч., 9:30 ч. най-късно, да получим актуализираните данни, за да може през целия ден до 15:00 ч. дирекция „Природен газ“ и дирекция „Правна“ да представят окончателните мотиви към решението, което трябва да гласуваме.

Благодаря Ви за участието на Вас, г-н Синабов, и разбира се, на г-жа Витанова и на г-жа Захарева. Успешен ден Ви желая, а ние, колеги, продължаваме със следващото закрито заседание.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 01.11.2023 г. за приемане на решение относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-34#1 от 11.10.2023 г. за утвърждаване на цена за месец ноември 2023 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-34/20.10.2023 г. до „Булгаргаз“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
А. Йорданов

.....
Б. Голубарев

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт